

Ο Σταυρός

Στα ρωμαϊκά χρόνια ο σταυρός εθεωρείτο σύμβολο τιμωρίας, ντροπής και κατάρτας. Εκεί επάνω σταύρωναν τους εγκληματίες για να πεθάνουν μέσα σε φρικτούς πόνους. Πάνω στο σταυρό κάρφωσαν και τον Ιησού Χριστό, το Διδάσκαλο της Αγάπης, σαν να ήταν κακούργος.

Από τότε ο σταυρός, από σύμβολο ντροπής, έγινε καύχημα και καμάρι για τους χριστιανούς. Υπάρχει σαν σύμβολο στις σημαίες πολλών κρατών και στην ελληνική. Βρίσκεται ψηλά στα καμπαναριά και στους θόλους των εκκλησιών μας. Στολίζει τα στήθη πολλών χριστιανών κι είναι το φυλαχτό τους.

Για τους χριστιανούς ο σταυρός είναι και σύμβολο αγάπης και θυσίας. Το κατακόρυφο ξύλο συμβολίζει την αγάπη που πρέπει να έχουμε προς το Θεό. Κι η αγάπη του Θεού είναι τόσο μεγάλη, που έστειλε τον Υιό του κι έγινε θυσία για μας. Το οριζόντιο ξύλο του Σταυρού συμβολίζει την αγάπη που πρέπει να έχουμε προς τους συνανθρώπους μας. Εκείνος που αγαπά πραγματικά το Θεό, αγαπά και τον πλησίον του.

Τη μεγάλη Παρασκευή όταν ο Νικόδημος και ο Ιωσήφ κατέβασαν το σώμα του Χριστού για να το θάψουν, οι σταυρωτές πέταξαν το σταυρό του Χριστού μαζί με τους άλλους δύο των ληστών, μέσα σε μια χαράδρα, όπου πετούσαν τα σκουπίδια και τις ακαθαρσίες τους.

Πέρασαν χρόνια πολλά. Η ιερή στιγμή που ο Τίμιος Σταυρός θα ερχόταν στο φως έφτασε. Η μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου, η αγία Ελένη, έφτασε στους Αγίους Τόπους αναζητώντας τα θεία ίχνη του Χριστού. Πού να βρισκόταν όμως ο σταυρός; Είχαν περάσει τριακόσια χρόνια από τη Σταύρωση και κανείς δεν ήξερε γι' αυτό. Με τη βοήθεια του Θεού όμως βρέθηκε ο τόπος.

Μέσα σε κείνο το σκουπιδότοπο, ανεξήγητα, φύτρωνε ένας σπάνιος θάμνος, που έβγαζε μια ωραιότατη μυρωδιά. Ήταν ο βασιλικός, το όμορφο μυρωδικό λουλούδι. Μόλις τον άγγιζε κάποιος μοσκοβολούσε ο τόπος. Η αγία Ελένη το θεώρησε θείο σημάδι. Και πραγματικά! Εργάτες ανέσυραν μέσα από τα χώματα τρεις σταυρούς...

Ποιος όμως από τους τρεις ήταν ο σταυρός του Κυρίου; Το ερώτημα λύθηκε με τη βοήθεια του Θεού. Εκείνη τη στιγμή περνούσε μια νεκρική ακολουθία. Μόλις το ευλογημένο ξύλο άγγιξε τη νεκρή, αναστήθηκε!

Στο μέρος εκείνο η αγία Ελένη έκτισε ένα μεγάλο ναό.

Πέρασαν πολλά χρόνια. Τα Ιεροσόλυμα περνούσαν σκληρές δοκιμασίες. Οι Πέρσες κυρίευσαν τους Αγίους Τόπους, άρπαξαν τον Τίμιο Σταυρό και τον πήραν μακριά στην πατρίδα τους. Τι προσβολή για την χριστιανοσύνη! Όμως ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου, ο Ηράκλειος, δεν μπορούσε να δεχτεί αυτή την προσβολή. Έτσι έκαμε μια εκστρατεία εναντίον των Περσών, νίκησε και τους υποχρέωσε να του δώσουν πίσω τον Τίμιο Σταυρό.

Νικητής πια ξεκίνησε από την Περσία και τον έφερε με μεγάλη πομπή πίσω στα Ιεροσόλυμα. Στις 14 Σεπτεμβρίου του 629 μ.Χ τον ύψωσε πάλι στο σημείο που τον είχε βάλει η αγία Ελένη. Όλοι έψαλλαν με συγκίνηση:

*«Σώσον Κύριε τον λαό σου,
και ευλόγησον την κληρονομία σου.
Νίκας τοις βασιλεύσι, κατά βαρβάρων δωρούμενος.
Και το σου φυλάττον δια του σταυρού σου πολίτευμα».*

Δηλαδή:

*«Σώσε, Κύριε, το λαό σου
και ευλόγησε τους πιστούς οπαδούς.
Χάριζε στους ευσεβείς βασιλιάδες σου
νίκες εναντίον των βαρβάρων.
Και με τη δύναμη του σταυρού σου
φύλαγε όλους τους χριστιανούς».*

Η Εκκλησία μας γιορτάζει την ύψωση του Τιμίου Σταυρού στις 14 Σεπτεμβρίου. Στην Κύπρο γίνεται μεγάλο πανηγύρι στο μοναστήρι του Σταυροβουνιού και στο Όμοδος.

(1)

Στην ιερά μονή Τιμίου Σταυρού Ομόδους η αγία Ελένη άφησε κομμάτι από τον ιερό Κάνναβο (το σχοινί με το οποίο είχαν δέσει το Χριστό πάνω στο Σταυρό)

(2)

<http://www.pyrga.org/stavrovouni.shtm>

<http://www.omodos.org/users/site/monastery.shtm>

(3)

**Ιερά Μονή Τιμίου και
Ζωοποιού Σταυρού Ομόδους**

Ιερά Μονή Σταυροβουνίου

✠ Η εικόνα (1) –προηγούμενη σελίδα – είναι ο Μεγάλος Σταυρός από την ιερά μονή Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού Ομόδους

✠ Η εικόνα (2) είναι τοιχογραφία από την ιερά Μονή Σταυροβουνίου και δείχνει σχηματικά την παράδοση για την ίδρυση της Ιεράς Μονής από την αγία Ελένη.

✠ Η εικόνα (3) είναι ο Τίμιος Σταυρός της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου.

Το πολύτιμο φυλαχτό

Σήμερα 14 Σεπτεμβρίου γιορτάζει η Σταυρούλα. Γι' αυτό σηκώθηκε το πρωί και πήγε στην εκκλησία μαζί με τη μητέρα της. Στάθηκε φρόνιμα – φρόνιμα και παρακολουθούσε τη θεία λειτουργία. Της άρεσε πολύ τη στιγμή που ο ιερέας έβαλε το σταυρό σ' ένα δίσκο που ήταν γεμάτος με κλωνάρια βασιλικού που μοσχομύριζε. Ύστερα, κρατώντας ένα μυροδοχείο, έριχνε πάνω στο σταυρό ροδόσταγμα, ψάλλοντας το: «Σώσον Κύριε το λαόν σου και ευλόγησον την κληρονομία σου...».

Μετά όλοι προσκύνησαν τον σταυρό και πήραν ένα κλαδάκι βασιλικό. Η Σταυρούλα δε χόρταινε να το μυρίζει. Είχε πολύ ωραία μυρωδιά. Από τα φύλλα του έσταζε ροδόσταγμα.

— Νίψε το πρόσωπο σου μ' αυτό, της είπε η μητέρα. Η δύναμη του σταυρού θα σε βοηθά.

Όταν βγήκαν από την εκκλησιά η γιαγιά ήρθε στο σπίτι τους.

— Χρόνια πολλά, Σταυρούλα μου, της είπε και τη φίλησε δίνοντας της ένα μικρό, τόσο δα, κουτάκι. Σου 'φερα κι ένα μικρό δώρο.

— Ευχαριστώ γιαγιά. Τι είναι;

— Άνοιξέ το και θα δεις!

Η Σταυρούλα το άνοιξε γρήγορα – γρήγορα και τι να δει; Ένα χρυσό σταυρουδάκι ήταν εκεί μέσα, καλοφτιαγμένο κι όμορφο.

— Ω γιαγιά! Σ' ευχαριστώ! Είπε και της έδωσε δυο φιλιά στα μάγουλα.

— Έλα να σε βοηθήσω να το φορέσεις, της είπε η γιαγιά. Να προσέχεις το σταυρό σου, να μην το χάσεις. Θα σε βοηθά όπου κι αν πας. Έχει μεγάλη δύναμη ο σταυρός, γι' αυτό τον τιμούμε σήμερα. Είναι το σύμβολο της πίστης μας γι' αυτό το φοράμε μαζί μας, γι' αυτό κάνουμε και τον σταυρό μας με τα τρία δάκτυλά μας, σαν κάνουμε την προσευχή μας.

Η Σταυρούλα θυμήθηκε ένα ποίημα που είχε μάθει για το σταυρό, κι άρχισε να το απαγγέλλει στη γιαγιά της:

Ο σταυρός

Τον όμορφο σταυρό μου
Τον έχω στο λαιμό.
Το θέλω σύντροφό μου
Κι αχώριστο φρουρό.

Καθόλου δε φοβάμαι
και δεν καρδιοχτυπώ,
γιατί έχω το σταυρό μου
σαν φάρο φωτεινό.

Τον όμορφο σταυρό μου
τον έχω στο λαιμό
κι έχω πάντα μαζί μου
τον ίδιο το Χριστό.

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ – Ερμηνεία

Αρχικά ενώνουμε τα τρία πρώτα δάκτυλα του δεξιού χεριού, ομολογώντας έτσι την πίστη μας σε ένα Θεό, που είναι ταυτόχρονα και τρεις υποστάσεις, τρία πρόσωπα, ο Πατήρ, ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα.

Τα άλλα δύο δάκτυλα, που ακουμπούν στην παλάμη, συμβολίζουν τις δύο φύσεις, δύο θελήσεις και δύο ενέργειες του Κυρίου μας, τη θεία και την ανθρώπινη. Με αυτό τον τρόπο κάνουμε μια συμβολική ομολογία της ορθόδοξης πίστης μας.

Μετά φέρνουμε το χέρι στο μέτωπο, τη σωματική περιοχή της διανοητικής λειτουργίας, φανερώνοντας έτσι ότι αγαπούμε τον θεό με όλη τη διάνοια μας, και ότι αφιερώνουμε σε Αυτόν όλες τις σκέψεις μας.

Το χέρι έρχεται κατόπιν στην κοιλιά. Έτσι δηλώνουμε συμβολικά ότι προσφέρουμε στον Κύριο όλες τις επιθυμίες μας και όλα τα συναισθήματά μας.

Τέλος, φέρνουμε το χέρι στους ώμους, πρώτα στο δεξιό και μετά στον αριστερό, ομολογώντας έτσι ότι και κάθε σωματική μας δραστηριότητα ανήκει σε Εκείνον.

*Διασκευή από την έκδοση της Ι.Μ.Παρακλήτου Ωρωπού Αττικής 2000,
Το Σημείο του Σταυρού.*

Ο σταυρός μας

Ήταν ένας άνθρωπος πολύ ταλαιπωρημένος και δυστυχημένος. Τα βάσανά του ήταν πολλά, γι' αυτό παραπονιόταν.

— Θεέ μου, πολύ βαρύ σταυρό μου έδωσες. Γιατί να' χω τόσα βάσανα στη ζωή μου;

Εκείνη τη νύχτα ο άνθρωπος είδε ένα όνειρο: Βρισκόταν σε μια μεγάλη αίθουσα. Γύρω – γύρω στους τοίχους βρισκόνταν πολλοί σταυροί, ξύλινοι, πέτρινοι, μικροί, μεγάλοι...

Τότε ο άνθρωπος αυτός άκουσε μια φωνή.

— Άνθρωπέ μου, αν νομίζεις πως ο σταυρός σου είναι πολύ βαρύς για σένα, άφησέ τον και διάλεξε όποιον θέλεις.

Ο άνθρωπος άρχισε να δοκιμάζει τους σταυρούς. Ο πρώτος ήταν βαρύς. Ο δεύτερος ασήκωτος. Ο τρίτος είχε μυτερές προεξοχές που τρυπούσαν το σώμα. Έτσι δοκίμασε όλους τους σταυρούς χωρίς να βρει κάποιον που να είναι στα μέτρα του. Σε μια γωνιά τότε διέκρινε ένα πεταμένο σταυρό. Τον σηκώνει, τον ζυγίζει στα χέρια του και αναφωνεί με χαρά:

— Να! Αυτός είναι στα μέτρα μου! Θα τον πάρω!

Τον κοιτάζει καλά και τι ανακαλύπτει; Ήταν ο σταυρός που κρατούσε πιο πριν! Από τότε δεν παραπονιόταν πια, γιατί κατάλαβε πως ο Θεός μας δίνει το σταυρό (δηλαδή τις δοκιμασίες) που μπορούμε να αντέξουμε κι όχι παραπάνω!

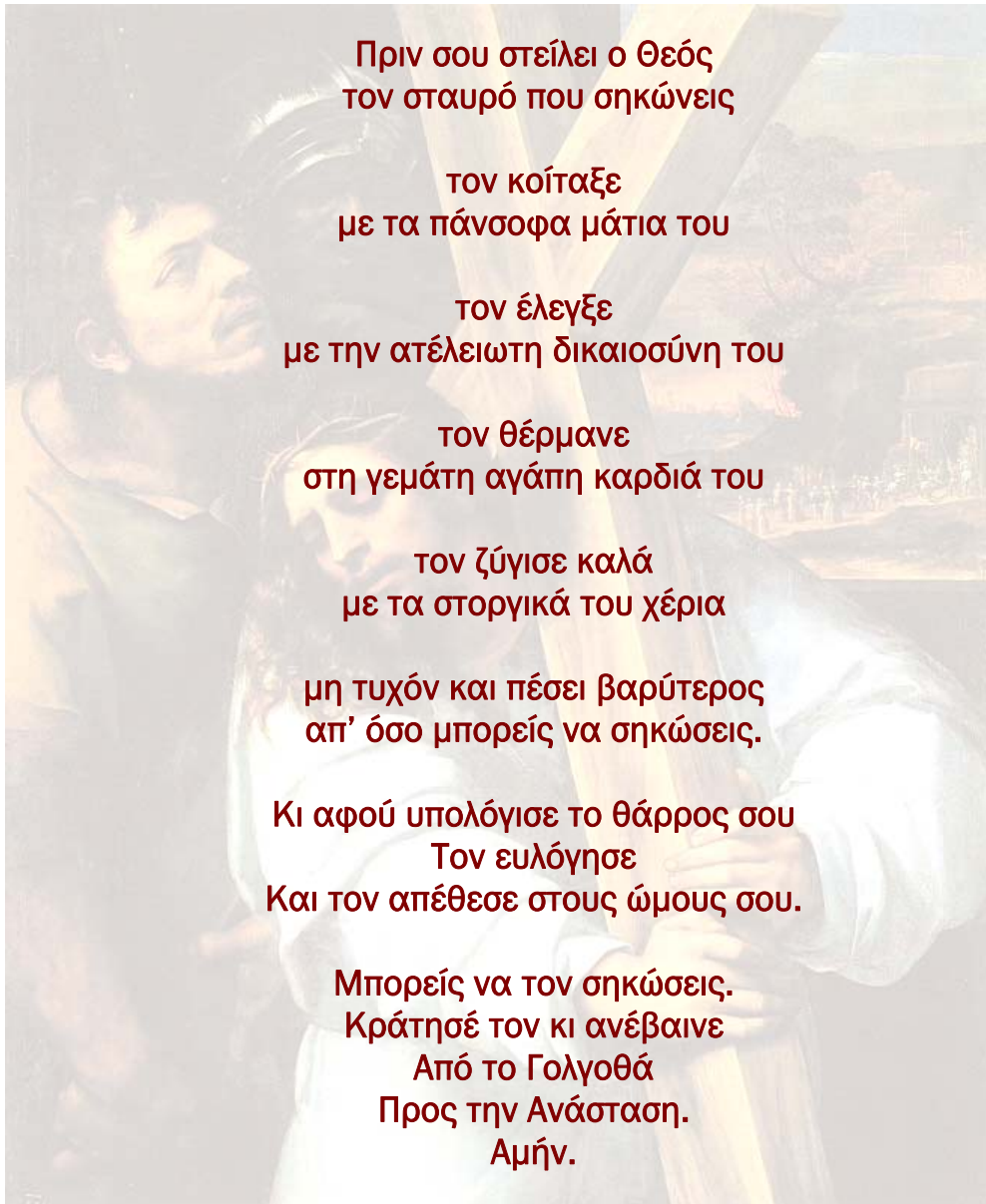
(Διασκευή από το «Περιδέραιο» του Τ. Χριστοφόρου)

«Ο Χριστός μεταφέρει το σταυρό του». Έργο του Δομίνικου Θεοτοκόπουλου (Ελ Γκρέκο) που βρίσκεται στο Μουσείο Ντελ Πράτο της Μαδρίτης.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ

- ✚ Τι συμβολίζει ο σταυρός στο κείμενο «Ο σταυρός μας» και στο ποίημα « ΣΤΑΥΡΟΣ »;
- ✚ Ποιες ψυχικές αρετές, ποια χαρίσματα νομίζεις ότι πρέπει να διαθέτει κάποιος για να αντέχει τα μικρά ή μεγάλα βάσανα της ζωής;
- ✚ «Μπορείς να τον σηκώσεις. Κράτησέ τον κι ανέβαινε από το Γολγοθά προς την Ανάσταση...» Στη σημερινή κοινωνία υπάρχουν άνθρωποι που χρειάζονται την ενθάρρυνση και τη στήριξή μας; Ποιο είναι το μήνυμα ζωής που τους προσφέρει ο Χριστός;

Κρυπτόλεξο

Σ	Υ	Ν	Τ	Ρ	Ο	Φ	Ο	Σ	Ι	Δ
Β	Φ	Υ	Σ	Ι	Κ	Γ	Ε	Τ	Ρ	Ο
Ε	Κ	Λ	Β	Ε	Ρ	Ο	Λ	Α	Ι	Κ
Ξ	Θ	Υ	Σ	Ι	Α	Λ	Γ	Υ	Ω	Ι
Δ	Μ	Ε	Θ	Ε	Ο	Γ	Υ	Ρ	Ο	Μ
Ν	Ε	Ζ	Ω	Ο	Π	Ο	Ι	Ο	Υ	Α
Ρ	Χ	Ρ	Ι	Σ	Τ	Θ	Ο	Β	Φ	Σ
Υ	Ζ	Ι	Ρ	Ι	Α	Α	Φ	Ο	Ξ	Ι
Ν	Τ	Ρ	Ο	Π	Η	Σ	Μ	Υ	Ρ	Ε
Φ	Ψ	Γ	Η	Ο	Τ	Ε	Ι	Ν	Υ	Σ
Σ	Ε	Π	Τ	Ε	Μ	Β	Ρ	Ι	Ο	Υ

1. Στα ρωμαϊκά χρόνια ο σταυρός ήταν τέτοιο σύμβολο...
2. Ο σταυρός για τους Χριστιανούς είναι σύμβολο που δείχνει...
3. Ιερά μονή Τιμίου και ..... Σταυρού στο Όμοδος.
4. Βουνό του σταυρού...
5. Κρανίου τόπος. Εκεί σταύρωσαν το Χριστό.
6. 14 ....., Ύψωση του Τιμίου Σταυρού.
7. Η Σταυρούλα είχε το σταυρό αχώριστο φρουρό και .....
8. Ο σταυρός που σηκώνει κάποιος είναι .....